

at det ikke er saa. Med Hensyn til det Punkt, som allerede nu er blevet berørt af flere eller næsten af alle de foregaaende Talere, nemlig om Geistlighedens Beskæftning, har jeg havt Leilighed til ved Forhandlingernes Begyndelse at antyde, at jeg vil slutte mig til Lovforslaget i denne Henseende. Og, skøndt Sagen næsten kunde synes at være udtømt, vil jeg dog tillade mig et Par Bemærkninger derom endnu; da det, uagtet Alt, hvad der er sagt derom, forekommer mig, at man vedbliver at søge Banfeligheder i dette Spørgsmaal, som ikke synes mig at være tilstede. Hvorfor jeg ikke har kunnet finde disse, det er, fordi det synes klart, at Geistligheden ligeoverfor Staten maa betragtes lige med andre Embedsmænd, og der er altsaa, i og for sig betragtet, ikke nogen Grund til, at Geistligheden med Hensyn til Skatten skulde behandles anderledes end andre Embedsmænd. Skulde dette ikke være Tilfældet, forekommer det mig, at Grunden maatte være een af to Arter, nemlig enten den, at man ikke kunde faae en bestemt Dpgjørelse af Geistlighedens Indtægter, eller den, at man fandt, at der var væsentlige Betænklichkeiten ved at lade Geistligheden, forsaavidt den besidder Tiende og Jor, beskattes anderledes end andre Besiddere af disse Gjenstande.

Hvad det Første angaaer, maa jeg tillade mig at bemærke, at, hvad den ærede Ordfører (David) anførte om, at det ikke skulde være rigtigt at betragte Geistlighedens og andre Embedsmænds Indtægter ganske eens, ikke forholder sig fuldstændigt saaledes, som det kunde opfattes efter hans Uttringer. Og navnlig troer jeg heller ikke, at han selv er af den Mening i den Strengthed, hvormed han udtalte sig; idetmindste forekommer det mig, at der i hans Foredrag saldt nogle Uttringer, som tyde paa, at denne Paastand ikke var at forstaae i sin fuldkomne Strengthed. Han synes nemlig kun at opstille hiin Sætning, forsaavidt han antog, at Geistligheden forudens bestemte Pengeindtægter havde andre

Indkomster, saasom Boliger, Avlinger, som i det mindste give dem Jødeforn osv.; men han udtalte derimod ikke, at, naar man regnede disse Dele med til deres Indtægter og saaledes udfandt deres virkelige, rene Indtægt, at da denne i sit Væsen var forskjellig fra andre Embedsindtægter. Spørgsmaalet reduceres altsaa til at udfinde Geistlighedens virkelige Indtægter, derunder indbefattet de af mig nylig nævnte Naturalindtægter og deslige. I denne Henseende indeholder netop Lovforslaget en Vej, som man, om man endog saa ikke skulde finde, at den fuldstændigt leder til Maalet, dog med en lille Modification havde kunnet benytte, idet det netop saaledes som den ærede Cultusminister anførte, for at medtage hine Indtægter, som ikke i deres fulde Udstrækning ere medregnede i de over Præstegaardene forhåndenvarende Dpgjørelser, er foreslaaet, at disse Dpgjørelseres Ansættelsesfum skal forøges med 10 pCt., som netop skulde være for at medtage Indtægten af fri Bolig o. s. v. Naar man ikke derved et fuldstændigt Resultat, kunde man foreslaae at forhøje dette pCt.-Antal saaledes, at man rammede det Virkelige saa nær som det overhovedet i saadanne Forhold er muligt, og man blev da paa den rette Vej. Naar man gaaer ud fra, at man saaledes virkeligt kan udfinde Geistlighedens Indtægter, saa bliver det andet Spørgsmaal, om det er motiveret at beskattes de Geistlige anderledes end andre Embedsmænd. Det Gnefte, som er anført herimod, det er, at det med Hensyn til Geistlighedens Stilling ligeoverfor Menigheden kunde være af Bigtighed, at den ikke betalte Skatten paa anden Maade end de andre Medlemmer af Menigheden, som eiede de samme Gjenstande, hvoraf den nyder Indtægt. Men denne Indvending kan jeg ikke see at have nogen Betydning; idet man maa betænke, at Geistligheden dog af sine Jorder og Tiender for Tiden i ingen Henseende er beskattet paa samme Maade som alle de andre Besiddere af Jorder og Tiender.